EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

الدين الصحيح يحل جميع المشاكل

al-Dīn al-Ṣaḥīḥ Yaḥullu Jamīʿ al-Mashākil

Religia adevărată și soluțiile problemelor vieții

ʿAbd al-Raḥmān
al-Saʿdī

INSTITUTUL TAWHID
tawhid.ro

ʿAbd al-Raḥmān al-Saʿdī

Religia adevărată și soluțiile problemelor vieții

الدين الصحيح يحل جميع المشاكل

al-Dīn al-Ṣaḥīḥ Yaḥullu Ǧamīʿ al-Mashākil

Institutul Tawhid
România · 2026

Titlul original: الدين الصحيح يحل جميع المشاكل
Ediția I
Traducere românească · Institutul Tawhid
Institutul Tawhid · https://www.tawhid.ro

Ornamente originale: Institutul Tawhid.

Cuprins

Prefață 1
1 Religia și călăuzirea omului 3
2 Cunoașterea folositoare și științele vieții 13
3 Bogăția și sărăcia 19
4 Sănătatea și încercările vieții 24
Folosirea binefacerilor 25
Răbdarea în necazuri 26
5 Cârmuirea, dreptatea și consultarea 28
6 Unitatea comunității și chemarea cu înțelepciune 32
Indice 38

Prefață

În numele lui Allah, Cel Milostiv, Îndurător.

Lauda Îi aparține lui Allah. Mă rog ca binecuvântarea și pacea să fie asupra lui Muḥammad, asupra familiei sale și asupra tuturor companionilor săi.

În cele ce urmează:

Aceste rânduri privesc religia islamică: faptul că ea călăuzește spre ceea ce este cel mai drept și mai potrivit și îi îndrumă pe oameni, prin credințele, morala, relațiile, îndrumările și temeliile sale, către ceea ce le folosește în viața aceasta și în cea de apoi. Ele arată că îndreptarea deplină a vreunuia dintre lucrurile care îi privesc pe oameni nu se poate înfăptui decât prin ea și că niciunul dintre sistemele contrare religiei islamice nu poate îndrepta religia și viața lumească decât în măsura în care se inspiră din învățăturile ei.

Ceea ce am spus este confirmat de lucrurile percepute și de experiență, după cum adevărul său este arătat de legile revelate, de firea înnăscută și de rațiunile sănătoase. Religia este în întregime bună și îndreaptă; ea îndepărtează relele și vătămările, cheamă la bine și la călăuzire și avertizează împotriva răului și a felurilor de pierzare. Când sunt prezentate câteva exemple din învățăturile și îndrumările sale, orice om rațional și nepărtinitor vede adevărul acestui lucru și faptul că toți oamenii au nevoie de ea. Ei nu se pot lipsi de ea în niciuna dintre împrejurările lor.

Lumea întreagă a ajuns să fie frământată de problemele vieții, iar oamenii se zbat în întuneric adânc: găsesc călăuzire într-o privință și se rătăcesc în altele. Unele aspecte ale unui lucru pot fi îndreptate, pe când celelalte rămân strâmbe. Aceasta se datorează unuia dintre două lucruri: fie necunoașterii a ceea ce arată și îndrumă religia, fie încăpățânării, rătăcirii și intențiilor rele și scopurilor stricate care îi împiedică să ajungă la binele pe care îl cunosc, așa cum se întâmplă adeseori.

De aceea, se cuvine să amintim câteva dintre problemele importante ale vieții: religia, cunoașterea, bogăția și sărăcia, sănătatea și boala, războiul și pacea, unitatea și dezbinarea, lucrurile plăcute și cele neplăcute, precum și altele în privința cărora părerile și orientările oamenilor diferă. Vom arăta căile drepte și potrivite pe care le urmează religia islamică în aceste privințe și foloasele nenumărate pe care le aduce.

1 Religia și călăuzirea omului

Aceasta este cea mai importantă și mai însemnată dintre problemele vieții; pe ea se întemeiază toate celelalte lucruri. Totul depinde de îndreptarea religiei, de stricarea ei ori de lipsa ei. Oamenii s-au dezbinat în această privință și au urmat, în religia și credințele lor, căi felurite, toate deviate, strâmbe, vătămătoare și lipsite de folos, cu excepția celui care a fost călăuzit la adevărata religie islamică. Acesta dobândește statornicie pe calea dreaptă, bine și liniște din toate punctele de vedere.

Pe unii oameni i-a amăgit Satana și au adorat, în afara lui Allah, copaci, pietre, chipuri, profeți, îngeri, oameni drepți și oameni răi, recunoscând totuși că Allah singur, fără asociat, este Domnul, Stăpânul și Creatorul lor. Ei au recunoscut unicitatea Sa în stăpânire, dar s-au abătut de la unicitatea Sa în adorare, care înseamnă a-L adora numai pe Allah. Aceștia sunt politeiștii, oricât de diferite le-ar fi doctrinele și grupările. Cărțile cerești au arătat nefericirea și pierzarea lor. Toți trimișii au fost de acord în a porunci recunoașterea unicității lui Allah și a interzice asocierea altora cu El, arătând că Allah îi oprește de la Paradis pe cei care Îi fac asociați și că adăpostul lor este Focul.

La fel, rațiunile sănătoase și firile drepte arată falsitatea asocierii, a divinizării și a adorării făpturilor și a lucrurilor făcute. Asocierea este lipsită de temei potrivit Legii revelate, greșită potrivit rațiunii, iar sfârșitul celor care o practică este pierzarea și nefericirea.

Alții au crezut în unii trimiși și în unele cărți cerești, dar nu în ceilalți, deși trimișii și cărțile se confirmă și se potrivesc unii cu alții și sunt de acord asupra principiilor generale. Astfel, tăgăduirea lor le contrazice mărturisirea, iar respingerea celorlalți trimiși le anulează recunoașterea unora dintre profeți și dintre cărțile cerești. Au rămas deviați în religia lor, nedumeriți în credința lor și contradictorii în cunoașterea lor. Cel Preaînalt a spus:

﴿إن الذين يكفرون بالله ورسله ويريدون أن يفرقوا بين الله ورسله ويقولون نؤمن ببعض ونكفر ببعض ويريدون أن يتخذوا بين ذلك سبيلا أولئك هم الكافرون حقا﴾

Cei care nu cred în Allah și în trimișii Săi și vor să facă deosebire între Allah și trimișii Săi, spunând: «Credem în unii, dar nu credem în alții», și vor să urmeze o cale între acestea — aceștia sunt necredincioșii cu adevărat.

Coran, an-Nisāʾ 4:150–151

El i-a socotit cu adevărat necredincioși, căci știa că pretenția lor de a avea credință nu este adevărată. Dacă ar fi fost adevărată, ar fi crezut în toate adevărurile asupra cărora trimișii au fost de acord. Dar ei au spus:

﴿نؤمن بما أنزل علينا ويكفرون بما وراءه وهو الحق مصدقا لما معهم﴾

«Credem în ceea ce ne-a fost pogorât nouă!» Dar ei nu cred în ceea ce a venit după aceea, deși este Adevărul care confirmă ceea ce au ei.

Coran, al-Baqarah 2:91

De aceea, pretenția lor de a avea credință este mincinoasă. Allah, Atotputernicul și Mărețul, a spus despre ei:

﴿فلم تقتلون أنبياء الله من قبل إن كنتم مؤمنين﴾

De ce i-ați ucis atunci, odinioară, pe profeții lui Allah, dacă erați credincioși?

Coran, al-Baqarah 2:91

Dintre oameni, o altă categorie a pretins că deține cunoașterea filosofiei și a lucrurilor raționale, însă a adus cele mai mari rătăciri și cele mai vădite imposibilități. Ei L-au tăgăduit pe Domnul cel Măreț și I-au negat existența, cu atât mai mult credința în trimiși, în cărți și în cele nevăzute. Au respins semnele lui Allah, deși sufletele lor erau convinse de ele, din nedreptate, trufie și îngâmfare. Au socotit mincinoasă cunoașterea trimișilor și ceea ce arătau cărțile pogorâte de la Allah, disprețuindu-le din cauza celor pe care le cunoșteau din științele naturii și din cele legate de ele. Au negat toate adevărurile în afară de ceea ce percepeau prin simțurile și prin experiențele lor, care sunt restrânse și limitate în comparație cu știința profeților.
Au adorat natura, făcând din ea cea mai mare preocupare și limita cunoașterii lor. S-au lăsat duși de ceea ce le cereau firile și nu s-au supus nici legilor religioase, nici moralei omenești. Astfel, dobitoacele au ajuns într-o stare mai bună decât a lor, fiindcă ei s-au golit de însușirile morale și s-au lăsat duși de poftele animalice. Nu au avut o țintă spre care să nădăjduiască și nici un scop final pe care să-l caute:

﴿وقالوا ما هي إلا حياتنا الدنيا نموت ونحيا وما يهلكنا إلا الدهر﴾

Ei spun: «Nu este decât viața noastră lumească! Murim și trăim și numai timpul ne nimicește!»

Coran, al-Jāthiyah 45:24

Politeiștii, în ciuda asocierii și necredinței lor, au ajuns să fie într-o stare mai bună și cu mult mai puțin răi decât ei. Este foarte uimitor că acest curent rău a măturat, în vremurile din urmă, cea mai mare parte a omenirii, din cauza slăbiciunii religiei și a lipsei de discernământ, precum și din cauza curselor și capcanelor pe care națiunile puternice le-au întins și prin care oamenii au fost duși la pierzare.

În schimb, religia islamică i-a scos pe oameni din întunericul ignoranței, al necredinței, al nedreptății, al agresiunii și al feluritelor rele la lumina cunoașterii, a credinței, a certitudinii, a dreptății, a milei și a tuturor lucrurilor bune.

﴿لقد من الله على المؤمنين إذ بعث فيهم رسولا من أنفسهم يتلو عليهم آياته ويزكيهم ويعلمهم الكتاب والحكمة وإن كانوا من قبل لفي ضلال مبين﴾

Allah le-a făcut o mare binefacere credincioșilor când le-a trimis un Trimis dintre ei, care le recită versetele Sale, îi curățește și îi învață Cartea și Înțelepciunea, deși înainte se aflau într-o rătăcire vădită.

Coran, Āl ʿImrān 3:164

﴿إن الله يأمر بالعدل والإحسان وإيتاء ذي القربى وينهى عن الفحشاء والمنكر والبغي يعظكم لعلكم تذكرون﴾

Allah poruncește dreptatea, binefacerea și dărnicia față de rude și oprește de la fapte rușinoase, de la rău și de la asuprire. El vă povățuiește, pentru ca voi să luați aminte.

Coran, an-Naḥl 16:90

﴿اليوم أكملت لكم دينكم وأتممت عليكم نعمتي ورضيت لكم الإسلام دينا﴾

Astăzi v-am desăvârșit religia, am împlinit binefacerea Mea asupra voastră și am ales pentru voi Islamul ca religie.

Coran, al-Mā'idah 5:3

﴿وتمت كلمة ربك صدقا وعدلا﴾

Cuvântul Domnului tău s-a împlinit în adevăr și dreptate.

Coran, al-Anʿām 6:115

Este vorba despre cuvintele Sale privitoare la religie, prin care a stabilit legile și a rânduit hotărârile. Allah le-a făcut desăvârșite din toate punctele de vedere, fără nicio lipsă. Sunt adevărate în ceea ce vestesc despre Allah, despre unicitatea și răsplata Sa și despre adevărul spus de trimișii Săi în privința celor nevăzute. Sunt drepte în hotărârile lor: toate poruncile lor sunt dreptate, binefacere, lucruri bune și îndreptare. Toate interdicțiile lor sunt de o înțelepciune deplină, oprind nedreptatea, agresiunea și feluritele vătămări.

﴿ومن أحسن من الله حكما لقوم يوقنون﴾

Și cine judecă mai bine decât Allah pentru un neam care are certitudine?

Coran, al-Mā'idah 5:50

Această întrebare are sensul unei negații bine întemeiate, al cărei adevăr este recunoscut de rațiune și de firea înnăscută. Religia nu a poruncit ceva despre care rațiunea să spună: *«De-ar fi fost oprit!»*, nici nu a oprit ceva despre care rațiunea să spună: *«De-ar fi fost poruncit!»* Această religie a îngăduit tot ceea ce este bun și folositor și a interzis tot ceea ce este rău și vătămător.

﴿الذين يتبعون الرسول النبي الأمي الذي يجدونه مكتوبا عندهم في التوراة والإنجيل يأمرهم بالمعروف وينهاهم عن المنكر ويحل لهم الطيبات ويحرم عليهم الخبائث ويضع عنهم إصرهم والأغلال التي كانت عليهم﴾

Cei care îl urmează pe Trimis, Profetul neștiutor de carte, pe care îl găsesc pomenit la ei în Tora și în Evanghelie: el le poruncește ceea ce este bun, îi oprește de la rău, le îngăduie lucrurile bune, le interzice lucrurile rele și îi eliberează de poverile și de cătușele care apăsau asupra lor.

Coran, al-Aʿrāf 7:157

Aceasta este religia care îi îndreaptă pe oameni către orice lucru folositor religiei și vieții lor lumești și îi avertizează împotriva oricărui lucru care le vatămă religia și traiul. Când binele și răul, foloasele și vătămările sunt greu de deosebit, le poruncește să se consulte pentru a afla ceea ce aduce mai mult folos și a îndepărta ceea ce aduce mai mult rău. Ea este religia măreață și cuprinzătoare care poruncește credința în fiecare carte pogorâtă de Allah și în fiecare trimis al Său.

﴿فلذلك فادع واستقم كما أمرت ولا تتبع أهواءهم وقل آمنت بما أنزل الله من كتاب وأمرت لأعدل بينكم الله ربنا وربكم لنا أعمالنا ولكم أعمالكم لا حجة بيننا وبينكم الله يجمع بيننا وإليه المصير﴾

De aceea, cheamă și rămâi drept, așa cum ți s-a poruncit! Nu urma poftele lor și spune: «Cred în orice Carte pe care a pogorât-o Allah și mi s-a poruncit să judec drept între voi. Allah este Domnul nostru și Domnul vostru. Noi avem faptele noastre, iar voi aveți faptele voastre. Nu este nicio ceartă între noi și voi. Allah ne va aduna, iar la El este întoarcerea!»

Coran, ash-Shūrā 42:15

Ea este religia măreață al cărei adevăr și a cărei desăvârșire au fost mărturisite de Domnul cel Măreț, precum și de cei mai desăvârșiți și mai aleși dintre făpturi.

﴿شهد الله أنه لا إله إلا هو والملائكة وأولو العلم قائما بالقسط لا إله إلا هو العزيز الحكيم إن الدين عند الله الإسلام﴾

Allah mărturisește că nu există altă divinitate în afară de El, și la fel îngerii și cei înzestrați cu știință, El fiind Cel care statornicește dreptatea. Nu există altă divinitate în afară de El, Cel Atotputernic, Înțelept. Religia, înaintea lui Allah, este Islamul.

Coran, Āl ʿImrān 3:18–19

Pentru cel care își însușește această religie, Allah reunește frumusețea celor din afară și a celor lăuntrice și desăvârșirea purtării și a faptelor:

﴿ومن أحسن دينا ممن أسلم وجهه لله وهو محسن﴾

Și cine are o religie mai bună decât cel care se supune pe deplin lui Allah și este binefăcător?

Coran, an-Nisāʾ 4:125

Nimeni nu este mai bun decât cel care Îi este sincer lui Allah și le face bine robilor Săi: sincer față de Allah și urmând Legea Sa, cea mai bună dintre legi și cea mai dreaptă dintre căi. Inima lui capătă pecetea sincerității și a unicității lui Allah, iar purtarea și faptele sale se îndreaptă potrivit călăuzirii și îndrumării Sale.

﴿صبغة الله ومن أحسن من الله صبغة ونحن له عابدون﴾

Aceasta este pecetea lui Allah! Și cine dă o pecete mai bună decât Allah? Noi Lui Îi suntem adoratori.

Coran, al-Baqarah 2:138

Cei care au împlinit această religie și au urmat îndrumările și învățăturile ei au deschis inimile prin cunoaștere și credință, iar ținuturile prin dreptate, milă și dorința de bine pentru neamul omenesc. Prin această religie, Allah a îndreptat credințele și purtarea, viața lumească și Viața de Apoi și a unit inimile risipite și înclinațiile dezbinate.

Ea este religia măreață, deplin întărită în toate vestirile și hotărârile sale. Nu a vestit decât adevărul și nu a hotărât decât potrivit adevărului și dreptății. Nu a apărut nicio cunoaștere corectă care să contrazică vreuna dintre vestirile sale și nicio judecată mai bună decât judecățile sale. Principiile, regulile și temeliile ei sunt potrivite pentru vremurile trecute și viitoare. Oriunde feluritele relații dintre indivizi și comunități, din orice

timp și loc, sunt rânduite după principiile ei, se împlinesc dreptatea, mila, binele și binefacerea, fiindcă ea este pogorâtă de la Cel Înțelept, Vrednic de Laudă.

﴿كتاب أحكمت آياته ثم فصلت من لدن حكيم خبير﴾

O Carte ale cărei versete au fost întărite, apoi lămurite de către Cel Înțelept, Bineștiutor.
Coran, Hūd 11:1

﴿لا يأتيه الباطل من بين يديه ولا من خلفه تنزيل من حكيم حميد﴾

Falsitatea nu o poate atinge nici dinainte, nici din urmă. Este o pogorâre de la Cel Înțelept, Vrednic de Laudă.
Coran, Fuṣṣilat 41:42

﴿إنا نحن نزلنا الذكر وإنا له لحافظون﴾

Noi am pogorât Pomenirea și Noi o vom păzi.
Coran, al-Ḥijr 15:9

Îi păzește cuvintele de adăugire, micșorare și schimbare și îi păzește hotărârile de abatere și lipsuri. Dimpotrivă, acestea ating cel mai înalt grad de dreptate, corectitudine și înlesnire.

Ea este religia măreață care călăuzește la adevăr și la o cale dreaptă. Adevărul îi este semn distinctiv, dreptatea îi este axă, adevărul îi este temelie, mila îi este suflet și țintă, binele îi este însoțitor, bunătatea și îndreptarea îi sunt frumusețe și fapte, iar călăuzirea și buna îndrumare îi sunt merinde.

Aceasta este religia care a unit nevoile duhului, ale inimii și ale trupului. Prin ea, Allah le-a poruncit credincioșilor ceea ce le-a poruncit trimișilor: să Îl adore, să facă faptele bune care Îl mulțumesc, să mănânce din cele bune și să scoată la iveală ceea ce Allah le-a pus la îndemână robilor Săi în viața aceasta. Ea i-a

îndemnat pe cei care o împlinesc cu adevărat către orice înălțare, dezvoltare și progres corect.

Cine cunoaște ceva din însușirile acestei religii cunoaște marea binefacere pe care Allah le-a făcut-o oamenilor prin ea și știe că cel care o leapădă cade în falsitate, rătăcire, dezamăgire și pierdere. Religiile care i se împotrivesc se împart între superstiții și idolatrii, pe de o parte, și ateism și materialism, pe de alta. Ele fac ca inimile și faptele adepților lor să fie asemenea dobitoacelor, ba chiar mai rătăcite. Când religia părăsește inimile, pleacă și însușirile morale frumoase, fiind înlocuite de cele rele. Acestea îi coboară pe cei care le au la cele mai de jos trepte, iar cea mai mare preocupare și limita cunoașterii lor ajung să fie plăcerile grabnice ale acestei vieți. Lauda Îi aparține lui Allah, Domnul lumilor!

2 Cunoașterea folositoare și științele vieții

Mulți oameni au greșit în definirea cunoașterii corecte, care se cuvine și este necesar să fie căutată și urmărită. Ei au ajuns la două păreri extreme, dintre care una este mai primejdioasă decât cealaltă.

Prima este părerea celor care au restrâns cunoașterea la o parte din ceea ce se numește știință religioasă: ceea ce privește îndreptarea credințelor, a moralei și a actelor de adorare. Ei au lăsat deoparte ceea ce arată Cartea și Sunnah: faptul că știința cuprinde științele Legii revelate și mijloacele lor, precum și științele universului. Aceasta este părerea unei categorii de oameni care nu au înțeles corect Legea. Acum însă au început să renunțe la această afirmație generală, văzând marile foloase ale științelor universului și observând, mulți dintre ei, că textele religiei le indică.

A doua este părerea celor care au restrâns cunoașterea la științele moderne, care reprezintă doar o parte din științele universului. Această părere a apărut din abaterea lor de la religie, de la științele și morala ei. Este o greșeală foarte mare: au făcut din mijloace scopuri și au negat cunoașterea corectă și adevărurile folositoare cu care științele moderne nici nu se pot compara. I-au amăgit industriile și invențiile rezultate din ele. Aceștia sunt cei avuți în vedere în cuvintele Celui Preaînalt:

﴿فلما جاءتهم رسلهم بالبينات فرحوا بما عندهم من العلم وحاق بهم ما كانوا به يستهزئون﴾

Când trimișii lor le-au adus dovezile limpezi, ei s-au bucurat de știința pe care o aveau, dar i-a cuprins ceea ce luau în derâdere.
Coran, Ghāfir 40:83

S-au bucurat de cunoașterea lor, s-au semețit datorită ei și au disprețuit știința trimișilor, până când i-a lovit adevărul pe care îl luau în derâdere și a venit asupra lor pedeapsa făgăduită celor care îi socotesc mincinoși pe trimiși. În această lume au fost pedepsiți prin pecetluirea inimilor, auzului și văzului lor și prin orbirea față de adevăr.

﴿ولعذاب الآخرة أشد وأبقى﴾

Iar pedeapsa Vieții de Apoi este mai aspră și mai dăinuitoare.
Coran, Ṭā Hā 20:127

﴿وما كان لهم من الله من واق﴾

Și nu au avut niciun apărător împotriva lui Allah.
Coran, Ghāfir 40:21

Cunoașterea folositoare, în sensul și cu înțelesul arătat de Carte și de Sunnah, este orice cunoaștere care duce la țeluri înalte și rodește lucruri de folos, fără deosebire între cele ce privesc lumea aceasta și cele ce privesc Viața de Apoi. Tot ceea ce călăuzește pe cale și înalță credințele, morala și faptele face parte din cunoaștere.

Științele sunt împărțite în două: **scopuri** și **mijloace** care conduc la ele și ajută la atingerea lor. Scopurile sunt științele care îndreaptă religia. Mijloacele sunt cele care le sprijină: feluritele științe ale limbii arabe și științele universului, al căror rod este cunoașterea lui Allah, a unicității și a desăvârșirii Sale și

cunoașterea adevărului spus de trimișii Săi. Rodul lor este și folosirea lor ca ajutor pentru adorarea și recunoștința față de Allah și pentru împlinirea religiei.
Cel Preaînalt ne-a înștiințat că ne-a pus universul la îndemână și ne-a poruncit să cugetăm asupra lui și să scoatem din el foloasele religioase și lumești. Poruncirea unui lucru înseamnă atât poruncirea lui, cât și a celor fără de care el nu se poate înfăptui. Aceasta îndeamnă la cunoașterea științelor universului prin care este valorificat ceea ce Allah ne-a pus la îndemână, fiindcă foloasele sale nu ne vin singure, fără cercetare, gândire și experiențe. Cel Preaînalt a spus:

﴿وأنزلنا الحديد فيه بأس شديد ومنافع للناس﴾

Am pogorât și fierul, în care este putere mare și sunt foloase pentru oameni.

Coran, al-Ḥadīd 57:25

Aceste foloase nu pot fi obținute decât prin cunoașterea meșteșugurilor și tehnicilor necesare producerii lor. Textele Cărții și ale Sunnei care laudă cunoașterea și pe cei care o au și le arată întâietatea față de ceilalți sunt numeroase. Cel Preaînalt a spus:

﴿قل هل يستوي الذين يعلمون والذين لا يعلمون﴾

Spune: «Oare sunt egali cei care știu și cei care nu știu?»

Coran, az-Zumar 39:9

Ei sunt cei care se tem de Allah și Îl cunosc:

﴿إنما يخشى الله من عباده العلماء﴾

Dintre robii Săi, numai cei învățați se tem de Allah.

Coran, Fāṭir 35:28

El le-a poruncit celor neștiutori să îi întrebe pe oamenii cunoașterii. A poruncit numeroase acte de adorare și a stabilit interdicții. O poruncă nu poate fi îndeplinită și o interdicție nu poate fi evitată fără a fi mai întâi știute și cunoscute. Toate

poruncile și interdicțiile Legii arată, așadar, obligația de a învăța cunoașterea de care depind.

Tot astfel, El a îngăduit anumite relații și tranzacții și a interzis altele; ceea ce este permis și ceea ce este interzis dintre ele nu se pot deosebi decât prin cunoaștere. I-a mustrat pe cei care nu cunosc hotarele celor pogorâte Trimisului Său din Carte și Înțelepciune.

De asemenea, în mai multe versete a poruncit lupta pe calea Sa, pregătirea oricărei puteri cu putință împotriva dușmanilor și luarea măsurilor de precauție față de ei. Acestea nu se împlinesc fără învățarea artelor războiului și a industriilor de care depind puterea și precauția față de ei.

El a poruncit învățarea comerțului și a principiilor economiei, până acolo încât a poruncit ca orfanii minori să fie puși la încercare și să fie învățați comerțul și câștigarea mijloacelor de trai. Cel Preaînalt a spus:

﴿وابتلوا اليتامى حتى إذا بلغوا النكاح فإن آنستم منهم رشدا فادفعوا إليهم أموالهم﴾

Puneți-i la încercare pe orfani până când ajung la vârsta căsătoriei, iar dacă vedeți la ei bună chibzuință, încredințați-le averile lor.

Coran, an-Nisā' 4:6

Nu a poruncit ca averile lor să le fie încredințate înainte de a le fi cunoscute chibzuința și priceperea în câștig și negoț. Această Lege desăvârșită a poruncit, așadar, învățarea tuturor științelor folositoare: cunoașterea unicității lui Allah și a temeliilor religiei, științele jurisprudenței și ale hotărârilor, științele limbii arabe, științele economice și politice și științele prin care se îndreaptă comunitățile și indivizii. Nu există nicio cunoaștere de folos religiei și vieții lumești pe care această Lege să nu o fi poruncit, încurajat și recomandat.

În ea s-au reunit științele religioase și științele universului, științele religiei și științele vieții lumești. Mai mult, ea a făcut din științele lumești folositoare o parte a științelor religiei. Cei care au

mers la extrem s-au limitat însă la unele dintre științele religiei, rămânând în urmă și greșind grav. Materialiștii s-au limitat la unele științe ale universului și le-au negat pe celelalte. Au căzut în ateism, iar religiile și morala lor au ajuns în neorânduială. Rodul științelor lor a ajuns să fie alcătuit din industrii goale, care nu curățesc mințile și sufletele și nu hrănesc morala.

Astfel, vătămarea pe care aceste științe le-au adus-o a fost mai mare decât folosul lor. Oamenii au beneficiat de ele prin dezvoltarea industriilor, a invențiilor și a celor legate de ele, dar au fost vătămați în două privințe. **Prima:** acestea au devenit cea mai mare nenorocire pentru ei și pentru întreaga omenire, prin nimicirea, războaiele distrugătoare și devastarea care au rezultat. **A doua:** oamenii s-au încântat și s-au semețit datorită lor, disprețuind astfel știința trimișilor și lucrurile religiei.

﴿إن الذين يجادلون في آيات الله بغير سلطان أتاهم إن في صدورهم إلا كبر ما هم ببالغيه فاستعذ بالله إنه هو السميع البصير﴾

Cei care se ceartă în privința semnelor lui Allah fără să le fi venit vreo dovadă nu au în piepturi decât trufie, al cărei țel nu-l vor atinge. Caută, așadar, adăpost la Allah! El este Cel care Aude, Cel care Vede.

Coran, Ghāfir 40:56

﴿وجعلنا لهم سمعا وأبصارا وأفئدة فما أغنى عنهم سمعهم ولا أبصارهم ولا أفئدتهم من شيء إذ كانوا يجحدون بآيات الله وحاق بهم ما كانوا به يستهزئون﴾

Le-am dat auz, văz și inimi, dar nici auzul, nici văzul și nici inimile lor nu le-au folosit la nimic, fiindcă tăgăduiau semnele lui Allah. Și i-a cuprins ceea ce luau în derâdere.

Coran, al-Aḥqāf 46:26

﴿فلما جاءتهم رسلهم بالبينات فرحوا بما عندهم من العلم وحاق بهم ما كانوا به يستهزئون﴾

Când trimișii lor le-au adus dovezile limpezi, ei s-au bucurat de știința pe care o aveau, dar i-a cuprins ceea ce luau în derâdere.

Coran, Ghāfir 40:83

Din cele spuse reiese că științele folositoare acum și în Viața de Apoi sunt cele cu care au venit Cartea lui Allah și Sunnah Trimisului Său. Ele au cuprins fiecare cunoaștere folositoare și fiecare știință corectă, fără deosebire între principii și ramuri, între cele religioase și cele lumești, după cum credința lor a cuprins credința în orice adevăr, în fiecare carte pogorâtă de Allah și în fiecare trimis al Său. Lauda Îi aparține lui Allah!

3 Bogăția și sărăcia

Țelurile și politicile oamenilor privitoare la bogăție și sărăcie au fost felurite, potrivit intereselor lor personale, nu potrivit urmării adevărului și luării în seamă a intereselor generale și cuprinzătoare. Toți au greșit calea folositoare pentru că nu s-au supus îndrumărilor religiei islamice. Ideile lor s-au înmulțit și au lucrat potrivit lor, iar din aceasta a rezultat un rău întins și au izbucnit mari tulburări între cei care pretind că apără sărăcia, pe săraci și pe muncitori și cei care se agață în chip rușinos de bogății și averi. Au în această privință multe vorbe, toate greșite și rătăcite.

Allah i-a călăuzit pe credincioși la o cale dreaptă în toate lucrurile lor, în general, și în această chestiune, în mod deosebit. Legea a venit, și lauda Îi aparține lui Allah, cu îndreptarea stării bogaților și a săracilor, după putință. Prin hotărârea și rânduiala Sa, Allah Preaînaltul a făcut ca oamenii să fie pe trepte: unii bogați, alții săraci, unii cu rang înalt, alții cu rang modest, potrivit unor mari înțelepciuni și unor taine a căror descriere nu poate fi cuprinsă în cuvinte. El i-a legat unii de alții prin legături strânse, i-a pus să se slujească unii pe alții, a făcut ca între ei să fie schimbate foloase drepte și ca unii să aibă nevoie de ceilalți.

În primul rând, Legiuitorul cel Înțelept a rânduit ca ei să fie frați și ca unii să nu îi exploateze pe ceilalți în interes personal. Dimpotrivă, i-a îndrumat pe fiecare să își îndeplinească față de celălalt îndatoririle prescrise, prin care se împlinește unirea și se susține viața. Le-a poruncit tuturor să se îndrepte împreună către interesele generale, cuprinzătoare, care folosesc ambelor categorii, precum actele de adorare trupească, lucrările de binefacere, lupta împotriva dușmanilor, împotrivirea față de ei și respingerea agresiunii lor prin orice mijloc, fiecare potrivit putinței și capacității sale. Unul contribuie cu trupul și averea, altul cu trupul, altul cu averea, altul cu poziția și îndrumarea sa, iar altul

prin învățare și predare. Ținta este una singură, interesele sunt comune, ținta este nobilă, iar mijloacele către ea sunt nobile.

Apoi, a făcut obligatorie în averile bogaților zakāh, dania prescrisă, potrivit amănuntelor ei din Lege. A rânduit ca ea să fie cheltuită pentru împlinirea nevoilor celor lipsiți și pentru dobândirea foloaselor religioase care susțin viața lumească și religia. A îndemnat la binefacere în orice timp și cu orice prilej și a făcut obligatorii înlăturarea nevoii urgente a celor aflați la strâmtorare, hrănirea celor flămânzi, îmbrăcarea celor lipsiți de haine și îndepărtarea lipsurilor apăsătoare ale celor nevoiași.

Tot astfel, a făcut obligatorii cheltuielile de întreținere pentru familie, copii și cei aflați în legătură cu ei, precum și îndeplinirea tuturor obligațiilor privitoare la relațiile dintre oameni. În același timp, le-a poruncit să nu se bizuie, în câștigarea bunurilor lumești, pe propria putere și capacitate și să nu privească ceea ce au ca pe un lucru sigur, de care să se simtă întru totul mulțumiți și liniștiți. Privirea lor trebuie să rămână îndreptată către Allah, către harul și înlesnirea Sa și către cererea ajutorului Său. Să Îi mulțumească pentru bunătatea pe care a revărsat-o asupra lor și pentru bogăția și averea prin care i-a deosebit.

Le-a impus să se oprească la hotarele rânduite, fără să se afunde în lux și risipă până la a-și vătăma morala, averile și întreaga stare. Dimpotrivă, să fie așa cum a spus Allah Preaînaltul:

﴿والذين إذا أنفقوا لم يسرفوا ولم يقتروا وكان بين ذلك قواما﴾

Cei care, atunci când cheltuiesc, nu risipesc și nici nu sunt zgârciți, ci țin o cale de mijloc între acestea.

Coran, al-Furqān 25:67

Le-a poruncit totodată să caute bogăția și bunurile lumii în chip nobil și cinstit, fără a se întina cu acele câștiguri rele care constau în camătă, jocuri de noroc, incertitudine gravă în tranzacții, fraudă ori înșelare. Să se supună limitelor drepte ale Legii în relațiile lor, așa cum li se supun în actele de adorare. Le-a

poruncit să îi privească pe săraci cu milă și binefacere, nu cu cruzime, asprime, egoism, îngâmfare, trufie și aroganță.

Prin aceste îndrumări înțelepte, averea rânduită de religie ajunge să aibă cea mai înaltă noblețe și întreaga prețuire. Bogăția, dobândită și folosită astfel, este o însușire vrednică de laudă, de desăvârșire și de înălțare, fiindcă Legea a educat-o și a curățit-o: a îndemnat la îndepărtarea de relele ei și a încurajat dobândirea virtuților ei.

Cât despre felul în care religia islamică i-a îndrumat pe cei săraci, ea le-a poruncit lor și tuturor celor care nu au dobândit lucrurile dorite de suflet să aibă răbdare și să fie mulțumiți de hotărârea și rânduiala lui Allah. Să recunoască faptul că Allah este Înțelept, că rânduiala Sa are înțelepciuni și că ea cuprinde felurite foloase.

﴿وعسى أن تكرهوا شيئا وهو خير لكم وعسى أن تحبوا شيئا وهو شر لكم والله يعلم وأنتم لا تعلمون﴾

Se poate să urâți un lucru, deși el este un bine pentru voi, și se poate să iubiți un lucru, deși el este un rău pentru voi. Allah știe, iar voi nu știți.

Coran, al-Baqarah 2:216

Această înțelegere înlătură tristețea care se așază în inimi și dă naștere neputinței și lenei. Apoi, religia le-a poruncit să nu își îndrepte nădejdea spre făpturi pentru a scăpa de sărăcie și pentru a-și împlini nevoile și să nu le ceară decât atunci când o nevoie stringentă face cererea de neocolit. Să ceară îndepărtarea sărăciei numai de la Allah, Cel fără de asociat, folosind mijloacele pe care El le-a rânduit pentru înlăturarea sărăciei și dobândirea îndestulării. Acestea sunt feluritele munci și îndeletniciri: fiecare să se ocupe de mijlocul potrivit lui și situației sale. Astfel se eliberează de robia față de făpturi, se deprinde cu puterea și hărnicia și combate lenea și moleșeala. Totodată, să nu lase în

inimi invidie față de cei bogați pentru ceea ce Allah le-a dăruit din harul Său.

﴿ولا تتمنوا ما فضل الله به بعضكم على بعض للرجال نصيب مما اكتسبوا وللنساء نصيب مما اكتسبن واسألوا الله من فضله إن الله كان بكل شيء عليما﴾

Nu râvniți la ceea ce Allah le-a dăruit unora dintre voi mai mult decât altora. Bărbații au o parte din ceea ce au dobândit, iar femeile au o parte din ceea ce au dobândit. Cereți de la Allah din harul Său! Allah este Atoateștiutor.

Coran, an-Nisā' 4:32

Le-a poruncit să fie cinstiți și devotați în muncile, tranzacțiile și meșteșugurile lor și să nu grăbească dobândirea hranei prin afundarea în câștiguri josnice, care nimicesc deopotrivă religia și viața lumească. Le-a poruncit și două lucruri care îi ajută să suporte greutatea sărăciei: chibzuința în gospodărirea traiului și mulțumirea cu cele dăruite de Allah. Puținul, însoțit de o chibzuință înțeleaptă, devine mult, iar mulțumirea este o comoară nesecată și o îndestulare fără avere. Câți săraci, cărora li s-a dăruit chibzuință și mulțumire, nu îi pizmuiesc pe bogații care trăiesc în desfătare și nu se plâng de puținul pe care îl au!

Atunci când cei săraci urmează îndrumările religiei — răbdarea, alipirea inimii de Allah, eliberarea de robia față de făpturi, strădania și sârguința în muncile cinstite și folositoare și mulțumirea cu harul lui Allah — povara și osteneala sărăciei li se ușurează. În același timp, ei continuă să caute îndestularea, nădăjduiesc în Domnul lor, așteaptă făgăduința Sa și se tem de Allah. Căci:

﴿ومن يتق الله يجعل له مخرجا ويرزقه من حيث لا يحتسب ومن يتوكل على الله فهو حسبه﴾

Celui care se teme de Allah, El îi va da o ieșire și îi va dărui cele de trebuință de unde nu se așteaptă. Iar celui care se încrede în Allah, El îi este de ajuns.

Coran, aṭ-Ṭalāq 65:2–3

Aceste învățături religioase și îndrumări de la Allah și Trimisul Său, adresate bogaților și săracilor, le aduc cele bune, îi feresc de rele și de vătămări și dau cele mai frumoase roade, acum și în Viața de Apoi. Aceasta este singura soluție dată de Domnul Cel Slăvit problemei bogăției și sărăciei. În afara ei sunt osteneală, nefericire, vătămare și pieire. Allah este Cel care dă izbânda.

4 Sănătatea și încercările vieții

Asemănătoare acestei probleme este cea a sănătății și bolii. Legea islamică a adus cele mai desăvârșite îndrumări în această privință. A poruncit tot ceea ce păstrează și întărește sănătatea și ceea ce, pe cât este cu putință, previne ori ușurează bolile. A lămurit acest subiect prin amănunte folositoare, care privesc păstrarea și întărirea sănătății, ferirea de tot ceea ce vatămă și dăunează, prevenirea bolilor înainte să apară și tratarea lor după apariție.

Totodată, a poruncit încrederea în Allah, sprijinirea pe El și cunoașterea faptului că El, Preaînaltul, este Cel care dă binefacerile și îndepărtează nenorocirile, prin blândețea, puterea și mila Sa, precum și prin numeroasele mijloace pe care le-a făcut cunoscute robilor și le-a poruncit să le folosească.

A poruncit și combaterea bolilor prin alte mijloace decât leacurile materiale. A poruncit răbdarea, pentru Allah, în fața suferințelor, din credință în El și cu nădejdea răsplății Sale. Astfel, greutatea bolilor se ușurează prin credința, certitudinea și răsplata, imediată și viitoare, pe care le dobândește cel răbdător, care nădăjduiește răsplata.

De asemenea, a poruncit o puternică încredere în Allah atunci când se abat necazuri și suferințe, pentru ca omul să nu se lase doborât, să nu-i slăbească inima și voința și să nu fie stăpânit de închipuiri care sunt boli nimicitoare. Câte boli ușoare și simple nu au devenit apăsătoare din pricina slăbiciunii și descurajării inimii și a amăgirii ei prin temeri închipuite! Și câte boli grele nu au devenit mai ușor de suportat atunci când inima s-a sprijinit pe Allah, credința și încrederea ei s-au întărit, iar teama a dispărut! Acesta este un lucru văzut și simțit. Religia islamică a poruncit, așadar, cele două lucruri deodată: folosirea mijloacelor folositoare

și încrederea în Allah pentru eficacitatea lor, pentru dobândirea foloaselor și înlăturarea vătămărilor, în măsura posibilului.

Folosirea binefacerilor

În privința binefacerilor, bucuriilor, suferințelor și nenorocirilor, Legea islamică a adus, de asemenea, cea mai desăvârșită îndrumare. Allah și Trimisul Său au poruncit ca binefacerile să fie primite cu simțământul nevoii de Allah, cu recunoașterea deplină a harului Său în hotărârea și înlesnirea lor și cu mulțumire neîncetată față de Dăruitor. Să fie folosite în scopul pentru care au fost date și ca ajutor pentru adorarea lui Allah. Robul să nu devină, datorită lor, îngâmfat și trufaș, ci să fie smerit și recunoscător.

Robului i s-a poruncit să profite de prilejul folositor pe care i-l oferă binefacerile, dobândind prin ele câștiguri prezente și viitoare. Să folosească prilejul bunăstării, sănătății, puterii, averii, poziției și copiilor. Să nu piardă folosul lor, lăsându-le să fie doar binefaceri prezente și vremelnice, ci să scoată din ele binefaceri durabile, bine care se înlănțuie și folos neîntrerupt. În hadith se spune:

اغتنم خمسا قبل خمس، شبابك قبل هرمك، وصحتك قبل سقمك، وفراغك قبل شغلك، وغناك قبل فقرك، وحياتك قبل موتك

Folosește cinci lucruri înaintea altor cinci: tinerețea ta înaintea bătrâneții, sănătatea ta înaintea bolii, timpul tău liber înaintea ocupării lui, îndestularea ta înaintea sărăciei și viața ta înaintea morții.

Hadith

Când robul înțelege scopul binefacerilor și faptul că ele sunt mijloace pentru bunurile Vieții de Apoi, el le dobândește pe amândouă: se bucură de ele acum și profită de roadele lor mai târziu. Împlinește ceea ce este obligatoriu și recomandat în

privința lor, iar astfel ele devin adevărate binefaceri, atât religioase, cât și lumești.

Aceasta este opusul stării celor abătuți de la ceea ce a adus Legea, care se bucură de ele precum vitele lăsate la pășunat și le folosesc după pofta animalică. Pentru ei, binefacerile sunt grabnic trecătoare și gata să dispară, nelăsând în urmă decât mâhnire și regret. Cei dintâi se bucură și ei de folosul imediat și poate chiar îl întrec, prin liniștea inimii, împăcarea sufletului și ferirea de neliniște și lăcomie.

Răbdarea în necazuri

Cât despre nenorociri, fiindcă sunt de neocolit pentru făpturi și nimeni nu scapă de ele, Legiuitorul Cel Înțelept le-a pregătit mijloacele potrivite. I-a îndrumat pe robii Săi la răbdare, supunere și nădejdea răsplății lor. Robul să nu le întâmpine cu disperare, descurajare și slăbiciune sufletească, ci cu tărie, încredere în Allah și credință sinceră. Astfel, povara lor se ușurează, greutatea lor se micșorează, iar răsplata și sporirea credinței întrec de multe ori nenorocirea suferită. Preaînaltul a spus:

﴿ولنبلونكم بشيء من الخوف والجوع ونقص من الأموال والأنفس والثمرات وبشر الصابرين الذين إذا أصابتهم مصيبة قالوا إنا لله وإنا إليه راجعون أولئك عليهم صلوات من ربهم ورحمة وأولئك هم المهتدون﴾

Vă vom încerca negreșit cu puțină teamă, foame și pierdere de averi, de vieți și de roade. Dă-le vestea cea bună celor răbdători, care, atunci când îi lovește o nenorocire, spun: «Noi suntem ai lui Allah și la El ne întoarcem.» Aceștia au binecuvântări de la Domnul lor și milă și aceștia sunt cei călăuziți.

Coran, al-Baqarah 2:155–157

Preaînaltul a mai spus:

﴿إنما يوفى الصابرون أجرهم بغير حساب﴾

Cei răbdători își vor primi răsplata fără socoteală.
Coran, az-Zumar 39:10

﴿إن تكونوا تألمون فإنهم يألمون كما تألمون وترجون من الله ما لا يرجون﴾

Dacă voi suferiți, și ei suferă asemenea vouă; dar voi nădăjduiți de la Allah ceea ce ei nu nădăjduiesc.
Coran, an-Nisāʾ 4:104

Privește aceste îndrumări înțelepte prin care Legea arată cum să fie primite binefacerile, bucuriile, nenorocirile și vătămările! Vei vedea inimi liniștite, viață bună, bine dobândit și nădăjduit și câștig neîntrerupt. Minunată este situația credinciosului: tot ceea ce i se întâmplă este un bine. Dacă are parte de bucurie, mulțumește, iar aceasta este un bine pentru el. Dacă are parte de suferință, rabdă, iar aceasta este un bine pentru el. Aceasta nu se întâmplă nimănui în afara credinciosului.

Unde se află această stare măreață și înaltă față de starea celor abătuți de la religie? Când primesc binefaceri, aceștia se îngâmfă, se desfată asemenea dobitoacelor, îi asupresc pe robii lui Allah, întrec măsura și nedreptățesc. Când îi lovesc suferințele, se neliniștesc și slăbesc; uneori ajung chiar la sinucidere, din lipsă de răbdare și din pricina neliniștii și disperării de nesuportat. Îi cerem lui Allah să ne păzească de rău.

5 Cârmuirea, dreptatea și consultarea

Legea islamică a lămurit chestiunile cârmuirii în chipul cel mai desăvârșit. A îndrumat spre tot ceea ce trebuie urmat în relațiile cu musulmanii și cu ceilalți, prin cea mai bună și mai dreaptă rânduială. A îmbinat mila cu puterea și blândețea, compasiunea și îndurarea față de făpturi, ori de câte ori împrejurările o îngăduie. Când acest lucru nu este cu putință, folosește puterea cu înțelepciune și dreptate, fără nedreptate și violență. Preaînaltul a spus:

﴿إن الله يأمر بالعدل والإحسان وإيتاء ذي القربى وينهى عن الفحشاء والمنكر والبغي يعظكم لعلكم تذكرون وأوفوا بعهد الله إذا عاهدتم ولا تنقضوا الأيمان بعد توكيدها وقد جعلتم الله عليكم كفيلا﴾

Allah poruncește dreptatea, binefacerea și dăruirea către rude și oprește faptele rușinoase, răul și nedreptatea. El vă îndeamnă, poate că veți lua aminte. Împliniți legământul față de Allah atunci când vă legați prin el și nu încălcați jurămintele după ce le-ați întărit, luându-L pe Allah drept chezaș asupra voastră.

Coran, an-Naḥl 16:90–91

Allah a poruncit dreptatea față de oricine, binefacerea și mila față de oricine, îndeosebi față de rude și față de cei care au drepturi asupra omului. A interzis faptele rușinoase și nedreptățirea făpturilor în privința vieții, averii, onoarei și

drepturilor lor. A poruncit împlinirea și păstrarea legămintelor și a avertizat împotriva încălcării lor.
Dintre aceste lucruri poruncite și oprite, unele sunt clare și vădite. Musulmanilor li s-a impus să le urmeze, fără a li se lăsa alegerea de a le respinge ori de a li se împotrivi. Acestea sunt cele pe care Legiuitorul le-a precizat anume, fără să încredințeze altcuiva lămurirea lor. Această categorie intră în cuvintele Preaînaltului:

﴿وما كان لمؤمن ولا مؤمنة إذا قضى الله ورسوله أمرا أن يكون لهم الخيرة من أمرهم ومن يعص الله ورسوله فقد ضل ضلالا مبينا﴾

Nu se cuvine niciunui credincios și niciunei credincioase ca, atunci când Allah și Trimisul Său au hotărât un lucru, să mai aibă alegere în privința lui. Cine nu ascultă de Allah și de Trimisul Său s-a rătăcit în chip vădit.

Coran, al-Aḥzāb 33:36

﴿فلا وربك لا يؤمنون حتى يحكموك فيما شجر بينهم ثم لا يجدوا في أنفسهم حرجا مما قضيت ويسلموا تسليما﴾

Nu! Pe Domnul tău! Ei nu vor crede până când nu te vor lua drept judecător în neînțelegerile dintre ei, apoi nu vor găsi în sufletele lor nicio împotrivire față de ceea ce ai hotărât și se vor supune pe deplin.

Coran, an-Nisāʾ 4:65

﴿فإن تنازعتم في شيء فردوه إلى الله والرسول﴾

Dacă vă certați asupra unui lucru, întoarceți-l la Allah și la Trimis.

Coran, an-Nisāʾ 4:59

﴿وما اختلفتم فيه من شيء فحكمه إلى الله﴾

Orice neînțelegere ați avea, judecata asupra ei Îi aparține lui Allah.
Coran, ash-Shūrā 42:10

Această însemnată categorie a fost cercetată și s-a constatat, slavă lui Allah, că se potrivește dreptății și înțelepciunii, corespunde foloaselor și înlătură stricăciunile.
A doua categorie cuprinde chestiunile neclare în sine sau în aplicarea lor la realitate: dacă anumite situații intră ori nu sub incidența lor și dacă trebuie urmărite ori evitate. În privința lor, oamenilor li s-a poruncit să se consulte, să le cerceteze din toate laturile, să chibzuiască la condițiile și regulile de care depind și la urmările și scopurile lor, să pună în balanță foloasele și vătămările și să aleagă ceea ce este mai potrivit. Preaînaltul a spus:

﴿وشاورهم في الأمر﴾

Consultă-te cu ei în privința treburilor.
Coran, Āl ʿImrān 3:159

Iar despre toți credincioșii a spus:

﴿وأمرهم شورى بينهم﴾

Treburile lor se hotărăsc prin consultare între ei.
Coran, ash-Shūrā 42:38

În această categorie, Legiuitorul a lăsat o largă posibilitate de acțiune, după ce a stabilit regulile și temeliile potrivite oricărui timp și oricărui loc, oricât s-ar schimba împrejurările și ar evolua lucrurile. Când regulile Legii sunt urmate în chestiunile generale și particulare, treburile se îndreaptă, viața lumească și religia se așază pe calea dreaptă, situația oamenilor se îmbunătățește, iar relele și vătămările sunt îndepărtate de la ei.

Aceasta cere însă alcătuirea unor adunări care să reunească oameni înțelepți și sincer preocupați de bine, cu minți cumpănite, multă stăpânire de sine, judecată dreaptă și vedere cuprinzătoare. În ele trebuie cercetate, una câte una, problemele interne, printr-un studiu care să cuprindă toate laturile fiecărei probleme și să o înfățișeze așa cum se cuvine. Dacă se urmărește înfăptuirea unui lucru, să se înțeleagă de ce depinde și prin ce se desăvârșește, ce foloase și interese generale și particulare decurg din el și care este calea cea mai bună și mai ușoară pentru a-l realiza. Problemele dăunătoare, a căror înlăturare se urmărește, să fie cercetate prin descoperirea cauzelor și izvoarelor din care au pornit și prin curmarea lor, după putință. Apoi să se caute înlăturarea lor deplină, dacă este posibil, iar dacă nu, reducerea și ușurarea lor. Preaînaltul a spus:

﴿فاتقوا الله ما استطعتم﴾

Temeți-vă de Allah cât puteți.
Coran, at-Taghābun 64:16

Iar Profetul ﷺ a spus:

إذا أمرتكم بأمر فأتوا منه ما استطعتم

Când vă poruncesc un lucru, împliniți din el cât puteți.
Hadith

6 Unitatea comunității și chemarea cu înțelepciune

Printre cele mai însemnate principii ale Legii se află îndemnarea musulmanilor să își împlinească religia, drepturile lui Allah și adorarea Sa, precum și drepturile oamenilor; îndemnarea la înțelegere și unitate și la căutarea mijloacelor apropierii și iubirii, îndepărtând ura și dușmăniile. Preaînaltul a spus:

﴿إنما المؤمنون إخوة﴾

Credincioșii sunt frați.
Coran, al-Ḥujurāt 49:10

﴿واذكروا نعمة الله عليكم إذ كنتم أعداء فألف بين قلوبكم فأصبحتم بنعمته إخوانا﴾

Amintiți-vă binefacerea lui Allah asupra voastră: erați dușmani, iar El v-a unit inimile și, prin harul Său, ați devenit frați.
Coran, Āl ʿImrān 3:103

﴿فاتقوا الله وأصلحوا ذات بينكم وأطيعوا الله ورسوله إن كنتم مؤمنين﴾

Temeți-vă de Allah, îndreptați relațiile dintre voi și ascultați de Allah și de Trimisul Său, dacă sunteți credincioși.
Coran, al-Anfāl 8:1

﴿ولا تكونوا كالذين تفرقوا واختلفوا من بعد ما جاءهم البينات﴾

Nu fiți asemenea celor care s-au dezbinat și s-au certat după ce le-au venit dovezile limpezi.

Coran, Āl ʿImrān 3:105

﴿واعتصموا بحبل الله جميعا﴾

Țineți-vă cu toții strâns de funia lui Allah.

Coran, Āl ʿImrān 3:103

Și alte texte arată acest însemnat principiu, prin care situația oamenilor se îndreaptă și musulmanii se înalță spre cele mai înalte trepte ale desăvârșirii. Preaînaltul a spus:

﴿وأطيعوا الله ورسوله ولا تنازعوا فتفشلوا وتذهب ريحكم واصبروا إن الله مع الصابرين ولا تكونوا كالذين خرجوا من ديارهم بطرا ورئاء الناس ويصدون عن سبيل الله والله بما يعملون محيط﴾

Ascultați de Allah și de Trimisul Său și nu vă certați, căci veți slăbi și vă va pieri puterea. Fiți răbdători! Allah este cu cei răbdători. Nu fiți asemenea celor care au ieșit din casele lor cu trufie și de ochii lumii, împiedicând de la calea lui Allah. Allah cuprinde tot ceea ce fac ei.

Coran, al-Anfāl 8:46–47

El a poruncit ascultarea de El și de Trimisul Său, ceea ce cuprinde întreaga religie. A interzis certurile care dezbină inimile și dau naștere dușmăniilor ce slăbesc tăria sufletească. A poruncit pomenirea Sa deasă, care ajută în orice lucru, și răbdarea, de care depinde orice lucru. A poruncit sinceritatea față de Allah și adevărul și a interzis cele potrivnice lor: fățărnicia, lăudăroșenia, trufia, intențiile rele și dorința de a-i rătăci pe oameni. Preaînaltul a spus:

﴿وأعدوا لهم ما استطعتم من قوة ومن رباط الخيل ترهبون به عدو الله وعدوكم﴾

Pregătiți împotriva lor tot ce puteți din putere și din cai ținuți gata, prin care să îi înfricoșați pe dușmanul lui Allah și pe dușmanul vostru.

Coran, al-Anfāl 8:60

A poruncit pregătirea puterii posibile. Aceasta cuprinde puterea politică și intelectuală, meșteșugurile și industriile, pregătirea armelor și tot ceea ce dă putere împotriva dușmanilor și îi descurajează. Aici intră toate sistemele de război, artele militare, feluritele arme, fortificațiile și mijloacele de apărare împotriva răului dușmanilor, apărute sau care vor apărea. Preaînaltul a spus:

﴿يا أيها الذين آمنوا خذوا حذركم﴾

O, voi care credeți, luați-vă măsurile de precauție!

Coran, an-Nisā' 4:71

Fiecărui timp și fiecărui loc îi sunt potrivite anumite mijloace dintre acestea. Privește cum aceste învățături ale Legii sunt singurul mijloc și calea cea mai bună pentru urmarea celor mai puternice politici interne și externe! Desăvârșirea și îndreptarea vin prin călăuzirea lor și prin urmarea principiilor și amănuntelor

lor. Lipsurile existente și cele de care este teamă apar tocmai prin neglijarea lor și prin lipsa de grijă față de ele.
Din cârmuirea potrivit Legii face parte și faptul că Allah i-a îndrumat pe robi să își împlinească interesele generale astfel: de fiecare categorie să se ocupe un grup care să se străduiască să îi cunoască pe deplin realitatea, condițiile și mijloacele de împlinire și desăvârșire și să depună toate eforturile pentru a o dezvolta în măsura posibilului. Preaînaltul a spus:

﴿ولتكن منكم أمة يدعون إلى الخير ويأمرون بالمعروف وينهون عن المنكر﴾

Să fie dintre voi o comunitate care cheamă la bine, poruncește ceea ce este drept și oprește ceea ce este rău.
Coran, Āl ʿImrān 3:104

Preaînaltul a mai spus:

﴿وما كان المؤمنون لينفروا كافة فلولا نفر من كل فرقة منهم طائفة ليتفقهوا في الدين ولينذروا قومهم إذا رجعوا إليهم لعلهم يحذرون﴾

Nu se cuvine ca toți credincioșii să plece deodată. De ce nu pleacă, din fiecare grup al lor, o parte, pentru a dobândi înțelegerea religiei și pentru a-și avertiza neamul atunci când se întorc la el, poate că se vor feri?
Coran, at-Tawbah 9:122

Fără îndoială, împlinirea intereselor generale în acest chip, spre care a îndrumat Allah, este singurul mijloc al desăvârșirii religioase și lumești, așa cum se vede și cum știe oricine. Tot de aici fac parte cuvintele Preaînaltului:

﴿ادع إلى سبيل ربك بالحكمة والموعظة الحسنة وجادلهم بالتي هي أحسن﴾

Cheamă la calea Domnului tău cu înțelepciune și cu bună îndemnare și discută cu ei în chipul cel mai bun.

Coran, an-Naḥl 16:125

Aceasta cuprinde chemarea musulmanilor care au neglijat anumite lucruri ale religiei, precum și chemarea necredincioșilor. Cei dintâi sunt chemați să își desăvârșească religia, iar ceilalți să intre în religia islamică, prin care se îndreaptă omenirea.

Chemarea trebuie făcută cu înțelepciune: urmând calea cea mai apropiată și mijlocul cel mai rodnic pentru a dobândi ori a desăvârși binele și pentru a înlătura ori a micșora răul, potrivit timpului, locului, oamenilor, împrejurărilor și schimbărilor.

Tot astfel, ea se face prin bună îndemnare. Îndemnarea înseamnă arătarea și lămurirea foloaselor și vătămărilor, amintind roadele folositoare care decurg din cele dintâi, acum și mai târziu, și relele care însoțesc vătămările, acum și mai târziu. Allah a numit-o îndemnare bună fiindcă este bună în sine și bună în felul în care este făcută: prin blândețe, delicatețe, stăpânire de sine, răbdare și felurite modalități de chemare.

De asemenea, dacă în chemare este nevoie de o discuție pentru a-l convinge pe cel chemat, aceasta să aibă loc în chipul cel mai bun. Cel cu care se discută să fie chemat la adevăr, să îi fie arătate frumusețile adevărului și vătămările contrariului său și să se răspundă îndoielilor ridicate de el. Toate acestea să se facă prin cuvinte blânde și purtare frumoasă, fără violență, asprime, brutalitate ori insulte, căci vătămarea acestora este mare. Preaînaltul a spus:

﴿فبما رحمة من الله لنت لهم ولو كنت فظا غليظ القلب لانفضوا من حولك فاعف عنهم﴾

Prin mila lui Allah ai fost blând cu ei. Dacă ai fi fost aspru și cu inima împietrită, s-ar fi împrăștiat din jurul tău. Așadar, iartă-i!
Coran, Āl ʿImrān 3:159

Ne vom opri la această pildă, căci prin ea se împlinește scopul urmărit. Allah știe cel mai bine. Binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra lui Muḥammad!

Încheiat la 5 Rabīʿ al-Ākhir 1375 H.

Indice

boală	24
bogăție	19
camătă	20
chemare	36, 37
consultare	30
credință	4, 5, 10, 24, 26
cunoaștere	10, 14, 16, 18
răbdare	21, 26, 27, 36
recunoștință	25
sănătate	24
sărăcie	19, 21
unitate	32
zakāh	20

CUNOAȘTERE ȘI ÎNDRUMARE

Călăuzire pentru problemele vieții

Credință, cunoaștere, avere, sănătate și unitatea oamenilor.

Cum îndrumă Islamul viața omului, de la credință și cunoaștere până la avere, sănătate și relațiile dintre oameni? În această scriere, ʿAbd al-Raḥmān al-Saʿdī arată legătura dintre călăuzirea revelată și problemele vieții, sprijinindu-și argumentele pe Coran și Sunnah.

INSTITUTUL TAWHID

tawhid.ro